

5.3.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/12439/2023

Lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta

Pyydettyinä lausuntona hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi toimeenpannaan kansallisesti uusiutuvan energian direktiivin päivityksen bioenergian kestävyttä koskevat kohdat. Metsäteollisuus ry korostaa, että toimeenpanon keskeisenä tavoitteena tulee olla kestävyyskriteerien arvioinnin varmistaminen maatason riskinarviointiin perustuen.

7 § Biologinen monimuotoisuus

Pykälässä 7 kohdassa 2 esitetyn termin aarniometsä määritelmää tulee selventää. Metsäteollisuus ry esittää, että pykälän 7 säännöskohtaisessa perustelussa Suomessa käytettävä aarniometsien määrittely sidotaan vuonna 2025 keväällä annettavaan valtioneuvoston periaatepäätökseen vanhojen ja luonnontilaisten metsien määrittelystä. Lisäksi korostamme, että eri aloitteita laadittaessa tulee vanhojen metsien kriteerien olla yhtenevät. Sitomalla vanhojen metsien kriteerit nyt tehtävään periaatepäätökseen luodaan ennustettavampaa toiminta- ja investointiympäristöä ja samalla edistettäisiin myös maanomistajien oikeusturvaa.

10 § Metsäbiomassaa koskevat kriteerit

Pykälässä 10 kohdassa 4c on esitetty, että vältetään herkällä maaperällä tapahtuva hakkuu. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Direktiivi ei määrittele, mitä herkällä maaperillä tarkoitetaan. Myöskään kansallisesta lainsäädännöstä ei löydy määritelmää herkille maaperille”.

Kestävyyskriteerityöryhmän loppuraportissa kuvataan, minkälaisia kohteita herkäät maaperät voisivat olla, mikäli niitä tarkastellaan maaperään kohdistuvien vaikutusten kautta. Suora lainaus työryhmän raportista kuuluu: ”Vaikutusten kautta tarkastellessa korostuvat esimerkiksi jyrkät eroosioherkäät...”. Esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa vastaava kohta on kirjattu: ”Vaikutusten tarkasteltaessa korostuisivat esimerkiksi jyrkät eroosioherkäät...”. Perustelut tulisi muuttaa kestävyyskriteerityöryhmän esittämään muotoon, jotta ymmärretään, että

5.3.2025

perusteluilla on tarkoitus viitata pykälän kohtaan 4f. Siinä ehtona on, että hakkuun yhteydessä noudatetaan vaatimuksia sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan mahdolliset haitalliset vaikutukset maaperän laatuun sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.

Suomessa lainsäädännössä tai metsäsertifiointissa ei suoraan oteta kantaa ”herkkään maaperään”. Hakkuiden maaperään kohdistuvien vaikutusten lieventämisestä säädetään metsälain 6 §:ssä, jossa todetaan, että puunkorjuun toteutuksessa on vältettävä aiheuttamasta puuston kasvuolosuhteita heikentäviä maastovaurioita. Maastovaurioista säädetään vielä tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Lisäksi metsänhoidon suositukset ja ohjeistukset sekä metsäsertifiointijärjestelmät yhdessä metsälainsäädännön kanssa muodostavat kehyksen, jolla Suomi täyttää vaatimuksen siitä, että hakkuiden yhteydessä on tavoitteena ehkäistä mahdollisia haitallisia vaikutuksia maaperään.

Metsäteollisuus ry esittää säännöskohtaisiin perusteluihin lisäystä, että Suomessa metsälainsäädännöllä, metsäsertifiointilla ja metsänhoidon suosituksilla huolehditaan, että hakkuun yhteydessä noudatetaan vaatimuksia sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan mahdolliset haitalliset vaikutukset maaperän laatuun sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.

10 a §. Maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskevat vaatimukset

RED II-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä on jäänyt puuttumaan vaatimus maankäyttösektorin päästöihin liittyvästä näytön esittämisestä. Sen vuoksi esitetään, että pykälän 1. momentin kohtaan 3 lisätään puuttumaan jäänyt vaatimus näytön esittämisestä.

1 momentin pykälän kohta 3 olisi jatkossa muodossa:

”soveltaa korjuualueella kansallista lainsäädäntöä hiilivarantojen ja -nielujen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä esittää näyttöä siitä, etteivät raportoidut maankäyttösektorin päästöt ylitä poistumia”.

Metsäteollisuus ry näkee, että nyt tehtävä lisäys nykyisen pykälän 1. momentin kohtaan 3 on perusteltu ja direktiivin mukainen.

Voimassa olevan lain ja tämän hallituksen esityksen mukaan pykälän kohtaa 3 sovellettaisiin, mikäli maa ei täytä kohtia 1 ja 2. Pykälän säännöskohtaisessa perustelussa kirjoitetaan kuitenkin, että ”metsäbiomassasta tuotetut biopolttoaineet, bionesteet ja biomassapolttoaineet täyttävät LULUCF-kriteerin, jos metsäbiomassa on peräisin valtiosta, joka on Pariisin sopimuksen osapuoli ja soveltaa korjuualueella kansallista lainsäädäntöä hiilivarantojen ja -nielun säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä esittää näyttöä siitä, etteivät raportoidut maankäyttösektorin päästöt ylitä poistumia”. Perusteluista saa sen kuvan, että kohtien 1 ja 3 tulisi täyttyä. Kuitenkin voimassa olevassa laissa on pykälän kohdat 1 ja 2 pitänyt täyttyä tai, jos ne eivät täyty, sovelletaan kohtaa 3.

5.3.2025

Säännöskohtaiset perustelut tulee Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan muuttaa sellaiseen muotoon, että niistä selkeästi ilmenee, milloin sovelletaan kohtia 1 ja 2 ja milloin joudutaan soveltamaan kohtaa 3. Kohdan tulisi siten kertoa yksiselitteisesti, että maatason ja hankinta-alueen tarkastelut ovat toisistaan erillään. Tällöin esimerkiksi Suomen tapauksessa maatason kriteeri täyttyy, koska olemme Pariisin sopimuksen osapuoli.

37 a § Tietojen kirjaaminen tietokantaan

Suomen ei pidä kiirehtiä tämän kohdan toimeenpanossa tavalla, joka voi lisätä tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Euroopan komissiossa on vasta meneillään delegoidun säädöksen valmistelu, jonka jälkeen nähdään, mitä vaatimuksia tietojen kirjaamiselle tosiasiasa asetetaan. Samaan aikaan komissiossa on yleisellä tasolla vahva tahtotila karsia ylimääräistä raportointia ja hallinnollista taakkaa (n. Omnibus-hanke).

Tämän vuoksi Suomen ei tule ennakoida komission mahdollista aikomusta laajentaa tiedonkeruuvollisuuksia vaan vaikuttaa delegoidun säädöksen valmisteluun ja toimeenpanna lopullisen delegoidun säädöksen vaatimukset siten, että kansallisesti ei luoda ylimääräisiä velvoitteita. Lisäksi on syytä varmistaa, että Suomessa otetaan tässä asiassa käyttöön kaikki sallitut siirtymäajat.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja